

Jaciment ibèric de l'Hostal del Pi

Abrera

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Carrer de l'Hostal del Pi - 08630 Abrera.
Emplaçament Al Polígon Barcelonès

Coordenades:

Latitud: 41.51202
Longitud: 1.89819
UTM Est (X): 408056
UTM Nord (Y): 4596185

Classificació

Número de fitxa 08001 - 21
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Ibèric
Segle III-II aC
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Ha estat afectat per diferents remocions del terreny. Durant un temps s'hi va extreure grava afectant a l'estratigrafia arqueològica.
Protecció Legal i física
Observacions protecció: Pla General d'Ordenació aprovat el 14/10/1987
Número inventari Si, CCAA 13731
Generalitat i altres inventaris
Accés Restringit
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament d'Abrera. Pl. Constitució, 1. Abrera
Autoria de la fitxa ArqueoCat SL - Natàlia Salazar
Data de registre de la fitxa: ds., 10/02/2007 - 01:00

Descripció

La intervenció arqueològica de l'any 2001 va consistir en l'obertura de diverses cales de sondeig a les zones que presentaven una major concentració de restes. Al sondeig 1 es va documentar una fossa emprada per a l'enterrament d'un cavall en època moderna. Al sondeig 2 es van excavar tres sitges i al sondeig 3 es va registrar una sitja més, totes elles molt afectades per la remoció superficial de terres. El material ibèric que amortitzava les sitges va ser datat a cavall dels segles III-II a.C. Es va recuperar un total de 490 peces de ceràmica feta a torn, a torn lent i a mà (de les quals 488 són fragments ceràmics) de diversa tipologia: àmfores, tenalles de gran volum, càlats, vasos, plats, bols, etc. Tot i que a la intervenció no es va documentar la presència de material d'importació d'origen mediterrani (púnic, grec o romà, que hagués permès precisar les cronologies), hi ha representades produccions pròpies d'altres àrees del món iber: grises de la costa nord-catalana, ceràmica ibèrica meridional, etc.). Segons els arqueòlegs, s'ha constatat l'existència d'altres possibles sitges en altres indrets de la parcel·la, la qual cosa fa pensar que es tracti d'un camp de sitges.

Observacions:

Les restes es troben en un solar, situat enmig del Polígon Industrial Barcelonès, i que ha estat adquirit l'any 2001 per l'Ajuntament d'Abrera i qualificades com a zona verda per tal de salvaguardar el jaciment. Per aquest motiu s'ha protegit el tall que dona al carrer de l'Hostal del Pi mitjançant una tanca. A l'Inventari de Patrimoni Arqueològic aquest jaciment es s'esmenta com a "Polígon Barcelonès".

Història

Durant les tasques d'acondicionament dels vials del Polígon industrial Barcelonès d'Abrera, a finals de l'any 1997, els treballadors van comunicar a l'Ajuntament la trobada de fragments de ceràmica en una secció de terreny de propietat privada, situat entre el carrer Hostal del Pi, la carretera N-II i el Torrent Gran. La primera secció d'aquest terreny es va fer a principis de la dècada de 1970, durant els treballs d'obertura del carrer Hostal del Pi, en què el rebaix del terreny amb màquines excavadores va seccionar un seguit d'estructures. L'any 2000 el Grup d'Opinió i Recerca BREA, identifica un estrat d'enderroc i dues sitges reomplertes, a banda de nombrosos fragments de ceràmica de cronologia ibèrica, i notifica al consistori la manca de protecció de les restes, exposades a l'espoli i l'erosió. Amb l'adquisició dels terrenys per part de l'Ajuntament d'Abrera, l'any 2001, el consistori promoué la pràctica d'una excavació arqueològica amb caire preventiu duta a terme per l'empresa d'arqueologia Arqueocat SL. Malgrat les limitacions de la intervenció realitzada, l'estudi de les estructures i la ceràmica obtingudes ha permès als autors de les excavacions (BERMÚDEZ et al., 2003: 211-212) aportar unes dades preliminars, que ara per ara constitueixen l'únic referent conegut d'època ibèrica al terme municipal abrerenc. Les estructures documentades corresponen a quatre sitges amortitzades totes amb material ceràmic del segle III a.C. Aquesta coetanietat, junt amb la relativa densitat que presenten i la constància de l'existència d'altres possibles sitges en altres indrets de la parcel·la fa pensar en la probabilitat que el jaciment constitueixi un veritable camp de sitges. Segons els mateixos autors, aquesta mena d'enclavaments suposen la concentració d'un gran nombre de dipòsits subterranis destinats a l'emmagatzematge de gra en àrees obertes. Les quantitats de cereal que s'hi acumula depassa en la majoria dels casos les necessitats alimentàries dels nuclis que hi ha associats, interpretant-se com a centres especialitzats en la concentració de l'excedent agrícola d'una o varies comunitats de cara a ésser exportat, preferentment vers el comerç mediterrani. Si es confirma en futures excavacions l'existència d'un camp de sitges a Abrera, la seva ubicació suposaria un punt cabdal per a la comprensió global del comerç que, en època ibèrica, prengué el Llobregat com a eix comunicador

de l'interior amb la costa. Aquesta premissa és d'entrada avalada per la datació de la part estudiada entorn dels segles III-II a.C., moment en què es desenvolupa l'especialització econòmica al voltant d'una exportació de base agrària. A més, la situació del jaciment abrerenc omple el buit expressat per altres autors, ocupant un lloc central al llarg de l'eix fluvial del Llobregat.

Bibliografia

BERMÚDEZ, Xavier; SALES, Jordina (2001): Excavacions al c/ de l'Hostal del Pi, Polígon Barcelonès (Abrera, Baix Llobregat) 14-19 de març de 2001. Memòria d'intervenció arqueològica inèdita. ArqueoCat SL, Igualada.

BERMÚDEZ, Xavier; SALES, Jordina; SOLER, Maria; GUIX, Sofia; GUIX, Joan Carles (2003): "Agricultura i comerç en època ibèrica al curs mig del Llobregat. Estudi del probable camp de sitges del carrer de l'Hostal del Pi (Abrera, Baix Llobregat)", dins de Revista d'Arqueologia de Ponent, nº 13, Universitat de Lleida, pp. 211-222.

"Polígon Barcelonès". A: Carta Arqueològica Baix Llobregat: Abrera. Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya.

SOLER, Maria; GUIX, Joan Carles; GUIX, Sofia (2000b): "Restes arqueològiques d'època ibèrica al polígon Barcelonès (Abrera)", dins de XLIII Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos, resum de les comunicacions. Ed. Ajuntament de Martorell.

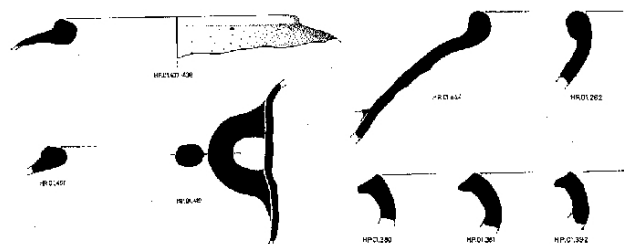
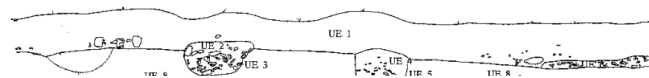

Fig. 3. Artifacts ibériques.

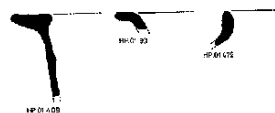
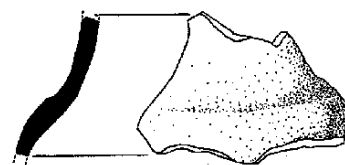

Fig. 4. Tonalles de gran volum, calatx, vasella de taula.

HP.01.469

HP.01.126

HP.01.355-362

Fig. 5. Ceràmiques o mh i torn lent.

